

Marjo Sinokki

Työterveysjohtaja, Turun Työterveystalo, Turun kaupunki

- ✓ LT, työterveyshuollon ja terveydenhuollon erikoislääkäri.
- ✓ Kirjoituksia ja kannanottoja sisäilmaan, mm. pääkirjoitus Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim 2014;130(2):106-7 ja kirjassa Virtanen & Sinokki 2014: Hyvinvointia työstä – työhyvinvoinnin kehittyminen, perusta ja käytännöt; Tietosanoma ss. 176-179.
- ✓ Asiantuntijana mm. Turun kaupungin johtavassa sisäilmatyöryhmässä.

Sisäilma kuntoon! Turun kaupungin toimintamalli

Marjo Sinokki

työterveysjohtaja

marjo.sinokki@turku.fi

Sisäilma-asioiden toimijat (Turun kaupungin toimintamalli)

- käyttäjä
- esimies
- tilojen ”tilavastaava”
- toimialan sisäilmatyöryhmän edustaja
- työsuojeluvaltuutettu
- työterveyshuolto
- tilapalvelun ylläpitoasiantuntija
- työhyvinvointipäällikkö
- terveydensuojeluviranomainen
- toimialojen sisäilmatyöryhmät ja johtava sisäilmatyöryhmä

Fysikaaliset tekijät	Orgaaniset kaasut	Epäorgaaniset kaasut	Hiukkaset
Ilman liike	Haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC; formaldehydi, styreeni, ftalaatti,...) Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH)	Hiilimonoksidi	Huonepöly (mukaan lukien hilse)
Ilman kosteus		Hiilidioksidi	Liikenteen ym. hiukkaspäästöt
Lämpötila		Rikkidioksidi	Mikrobit ja niiden aineenvaihduntatuotteet
Säteily		Typpidioksidi	Kuidut (asbesti, mineraalikuidut...)
Melu		Otsoni	Tupakansavu
Valaistus			

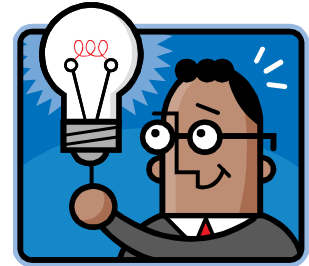
Sisäilmasto-ongelmien aiheuttajia

Prosessikuvaus

- Käyttäjän kokema sisäilmaongelma
- Arviointikatselmus (käyttäjä, esimies, tilavastaava, työsuojeluvaltuutettu, tilapalvelun ylläpitoasiantuntija ja toimialan sisäilmatyöryhmän pj.)
- Osapuolten johtopäätökset ja ratkaisut
- Yhteinen näkemys ongelmien syistä... tai kutsutaan asiantuntijaryhmä koolle

Asiantuntijaryhmän johtopäätökset

- Jatkosuunnitelma tehtävistä toimenpiteistä
- Jälkiseuranta
- Toimialan sisäilmatyöryhmän puheenjohtaja toimii yhteyshenkilönä ja tiedottajana (tiedottaa myös johtavaa sisäilmatyöryhmää) sekä kirjaa asiat ja arkistoi ne dokumenttienhallintajärjestelmään (Dotku)

Toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilma-asioissa

(1)

- **Käyttäjä:**

- kirjaa ylös tuntemansa epäviihtyvyyden/oireet (ilmoituslomake!)
- vastuulla on ilmoittaa havaitsemistaan vaara- ja haittatekijöistä aina ensin omalle esimiehelleen
- ottaa yhteyttä tarvittaessa työterveyshuoltoon
- velvollisuus osallistua asiaa selvittäviin kokouksiin

Toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilma-asioissa (2)

- **Esimies:**

- ottaa vastaan ilmoituksen ja vastaa, että ilmoituslomake on ohjeiden mukaan täytetty, toimittaa sen käyttäjän tilavastaavalle henkilölle, kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden ylläpitovastaavalle, toimialan sisäilmatyöryhmän puheenjohtajalle, työsuojeluvaltuutetulle ja tallentaa ilmoituslomakkeen DoTkuun
- kartoittaa ongelman laajuuden haastatteleamalla myös työpaikan muuta henkilöstöä
- kehottaa oirehtivaa työntekijää hakeutumaan tarvittaessa työterveyshuoltoon
- arvioi siivouksen tason riittävyyden (huomioi muun muassa huonekasvit...)

Toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilma-asioissa (3)

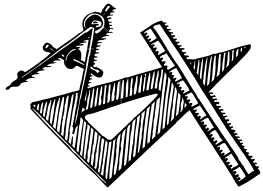

Toimialan sisäilmatyöryhmän puheenjohtaja

- tiedottaa sisäilmatyöryhmän kokoonpanon toimialalle
- seuraa sisäilman terveellisyyttä koko toimialan osalta
- jos sisäilma-asiaa ei saada ratkaistua toimialan sisäilmaryhmässä, puheenjohtaja kutsuu asiantuntijaryhmän koolle
- tekee esityksen toimenpiteistä yhdessä muiden sisäilma-asioiden toimijoiden kanssa
- seuraa sovittujen toimenpiteiden toteutumista ja varmistaa tiedonkulun sidosryhmien kanssa
- informoi johtavaa sisäilmatyöryhmää

Toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilma-asioissa (4)

- **Tilapalvelun ylläpitovastaava**

- huolehtii tilojen teknisestä toiminnasta ja teknisen ongelman määrittelystä
- kokoaa tarvittaessa yhteen aikaisemmat tekniset selvitykset ja korjaushistorian
- tekee tilannearvion ja suunnitelman tarvittavista lisäselvityksistä ja korjauksista

- **Työsuojeluvalltuutettu**

- työntekijöiden edustaja, jonka tehtävänä on tarkkailla sisäilmaston tilaa ja tehdä aloitteita sisäilmaston parantamiseksi
- on mukana sisäilmaongelmien selvittämisessä
- siirtää yksittäisiltä henkilöiltä tulevat ilmoitukset henkilön ja hänen esimiehensä tehtäväksi

Toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilma-asioissa

(5)

- **Työterveyshuolto**

- Oireilevat työntekijät ohjataan työterveyshuoltoon!
- tekee tarvittaessa työpaikalla oirekyselyn, yhteenvedon henkilöstön havainnoista ja oireilun laadusta ja esiintyvyydestä sekä tarvittaessa TTL:n MM-40
- tekee tarvittaessa sisäilmaan suunnatun työpaikkaselvityksen
- antaa tarvittaessa arvion sisäilman mahdollisista terveysvaikutuksista

Toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilma-asioissa

(6)

- **Työhyvinvointipäällikkö**

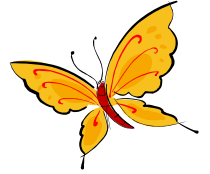
- huolehtii työnantajan työsuojelutehtävistä ja yhteistoiminnasta sisäilmaa koskevissa asioissa

- **Terveydensuojeluviranomainen (ympäristöterveydenhuolto)**

- valvoo terveydensuojelulaissa (13 §) määriteltyjen olosuhteiden terveellisyyttä (esimerkiksi koulut, päiväkodit, vanhainkodit)

Lopuksi

- Kosteusvauriot tulee korjata mahdollisimman nopeasti.
- Asiallinen tiedottaminen ja turhien huolien poistaminen on tärkeää!
- ”Nosebo – pahan odotus”
- Tilan käyttäjiä kuuleva osallistava viestintä parantaa onnistumisen mahdollisuuksia.
- Myös tiedotusvälineillä on vastuu julkisen viestinnän asiallisuudesta!

K I I T O S !